

## ТЕНДЕНЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ АКТИВНОСТІ ТА ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ У ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

**І.В. Шубала**

Луцький національний технічний університет, shubala@mail.ru

Волинська область є відносно слабоурбанізованим регіоном. Згідно прийнятої на Україні класифікації міст по їх людності, в області є лише малі, 2 середніх і 1 велике місто, в якому проживає 20,3 % населення всієї області і 39,2 % міського населення. Основними галузями спеціалізації Волинської області є: сільське господарство та промисловість (перш за все, харчова) і транспорт. Основними показниками статистичного аналізу економічної активності та зайнятості населення на ринку праці є: рівень економічної активності, рівень зайнятості населення як характеристика трудової активності населення, рівень безробіття, коефіцієнт економічного навантаження. Крім основних показників статистичного дослідження ринку праці використовують ряд специфічних, які характеризують рух робочої сили.

Досліджуючи сферу зайнятості населення, необхідно провести порівняльний аналіз основних показників як в цілому по Україні, так і у Волинській області за певний проміжок часу з метою дослідження місця Волинської області в Україні.

Чисельність економічно активного населення Волині в середньому за 2015 рік дорівнювала 440,4 тис. осіб, або 58,8 % загальної чисельності населення віком 15–70 років. Із зазначеної категорії населення 90,2% становили особи, зайняті економічною діяльністю, решта були безробітними (9,8%). Економічну діяльність у Волинській області в 2015 році здійснювали 397,3 тис. осіб, або 53,1 % всього обстеженого населення у віці 15–70 років, з них працездатного віку – 389,8 тис. осіб. В 2015 році серед економічно активного населення у віці 15–70 років 43,1 тис. осіб за методологією МОП відносились до категорії безробітних. Але за період 2011–2015 рр. відбулося загальне збільшення кількості безробітних на 3,2 тис. грн. – з 39,9 тис. осіб у 2011 році до 43,1 тис. осіб у 2015 році.

Якщо порівнювати частку Волинської області в показниках економічної активності та зайнятості, то можна відмітити, що за цими показниками наш регіон займає тільки 2,2–2,6 % в показниках по Україні в цілому, що є надто низьким рівнем, адже середній рівень пропорційного розподілу має становити близько 4%.

Можна зробити висновок, що протягом 2005–2015 років рівень зайнятості населення збільшився: у 2015 році порівняно з 2010 роком – на 5,1 %, а у порівнянні з 2005 роком – на 11,7 %. Рівень безробіття населення за методологією МОП у Волинській області характеризувався тенденцією до збільшення, особливо у 2014–2015 рр. Протилежна ситуація простежується щодо рівня зареєстрованого безробіття – він зменшився з 6,0 % у 2000 році до 1,8 % у 2015 році.

Рівень зайнятості населення протягом 2014–2015 рр. різко зменшувався, і у 2015 році становив 53,1 %, що є негативним показником розвитку регіону. Отже, бачимо, що у Волинській області внаслідок нестабільної ситуації зменшується економічна активність та зайнятість населення.

Зниження рівня зайнятості не є свідченням неефективності роботи органів державної влади, насамперед служби зайнятості, адже більша частка безробітних знаходить місце роботи, також на дані показники впливає те, що держава активну політику зниження рівня тіньової зайнятості.

За результатами дослідження бачимо, що протягом 2005–2015 років чисельність економічно неактивного населення поступово зменшилась. На це вплинуло ряд причин: економічна нестабільність в країні, збільшення кількості робочих місць, зменшення кількості людей працездатного віку, які є рушійними силами розвитку суспільства. Але внаслідок погіршення економічної ситуації у 2015 році відбулось зниження чисельності економічно активного населення: у порівнянні з 2010 роком – на 33,7 тис. осіб, а у порівнянні з 2000 роком – на 99,6 тис. осіб. У 2000–2015 роках чисельність економічно неактивного населення поступово збільшувалася, а загалом за цей період зросла на 97,7 тис. осіб., тобто відбулися тенденції заміщення кількості активного населення неактивним.

За результатами аналізу основних показників економічної активності та зайнятості населення у Волинській області зроблено висновок, що чисельність економічно активного та зайнятого населення зменшилась, особливо у 2014–2015 рр. Також відбулося зростання рівнів безробіття населення, розрахованих за різними підходами. Щодо зайнятості за статтю та місцем проживання, то спостерігається зменшення кількості зайнятих жінок та осіб у сільській місцевості. В адміністративно–територіальному розрізі спостерігається концентрація зайнятих у великих містах та районах.

### **Список використаних джерел:**

1. Волинь–2015: статистичний щорічник / За ред. В.Ю. Науменка. – Луцьк: Головне управління статистики у Волинській області, 2016. – 480 с.
2. Офіційний веб–сайт Волинського обласного центру зайнятості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dcz.gov.ua/vol/control/uk/index>.
3. Офіційний веб–сайт Головного управління статистики у Волинській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua>.
4. Офіційний веб–сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.